

NOGRÁDI LAPOK

és HONTI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

Előfizetési feltételek:
Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt.
Egyre előre 1 frt 30 kr.
Egyre előre 15 krajczár.
Kiadóhivatalnál lehet B-Gyarmaton.

A lap szerkesztésére s a nyilttérre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Bel- és külföldi lapok számára hirdetésményeket elfogad Hay Károly hirdetésmény-kezelő irodája Budapestban, 3. dob-utca, 14. sz. 2. ajtó.

Hirdetések díjai:
Öt hasábos betűsor 6 kr. Dátum minden betűsoránál 30 kr.
Nyilttér garmond sora 30 kr.

Nagyobb és többzetű hirdetések jutányosan eszközöltetnek.

Előfizetési pénzek, reklamációk, és hirdetések a kiadóhoz intézendők.

Előfizetési felhívás

„Nógrádi Lapok“

1878-ik évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 frt.
Fél évre 3 frt.
Egyre előre 1 50 kr.
Egy hónapra 50 kr.

Az előfizetési pénzek egyedül a kiadóhoz érkezve, — legcélszerűbben postátalvánnyal — a nyomtatandó példányok s pontos szétküldés tekintetéből, mielőbb beküldendők.

B-Gyarmat szeptember 12.

Az ellenzéki lapok nagy zajt csapnak a boszniai hadjáratból. Pedig az ellenzéki lapok s zaja józan megfontoláson nem alapul, mert Bosznia és Hercegovina sikertelen megszállása a romlás kezdetét jelentő az Osztrák-Magyar birodalomra nézve. Vigyázzanak a magyarok! — úgy mond a „Journal des Débats“ mert Ausztria bukását közvetlenül követné az ő bukásuk is, s a nagy rázkódásban, melyet egész Európa megérezne, ők érintetlenek halálnak. — Nemzeti létezésük hozzá van fűzve az Osztrák-Magyar monarchiához, s amely uapon a monarchia széthullana, a németek és slávok nem esnének kétségbe jövőjük felett, de a magyarok, ellenséges fajok közé helyezve, csakhamar megfojtatnának és a Törökország romjaival való szövetség nem mentenő meg őket.

Ha figyelemmel kísérjük a napi sajtót, különösen a politikai ellenzéki pártárnyalatok organumait, azon sajnos tapasztalatot szerezünk, hogy rövid néhány év óta, de különösen a legújabb időben magasztos hivatásának magaslatairól óriási mérvben alácsúszott.

Ma — értjük leginkább az ellenzéki sajtót — nem az elv győzelmeért való tiszteletre kitaró közdelem, nem az igazság érvényrejuttatásáért való kötelesség-erő törekvés s nem is a törvény és törvényes hatalom iránt tartozó alkotmányos tisztelet a cél és irány, mely a napi sajtó nagy részének munkáit kezébe a tollat adja, hanem ellenkezőleg a hazugság, a rágalmazás, a tények szándékos elferdítésének, az alkotmányos törvények és kormányhatalom elleni nyílt engedetlenség szításának s a kormány ten-

denciozus gyalázásának ördögi ingero mártatja a tollat a harag, bosszú, irigység s önérdök epés keveréku tintájába.

Valóban sajnálatra méltó, hogy a magyar sajtónak csak még néhány év előtt is tiszta, egészséges és nemes termékei közé silány salak, rugályos mótoly vegyült.

A hiba nemcsak abban rejlik, hogy némely nagyon olvasó hazafiak, anyagi bajaik miatti elégedetlenségükben — számítva a zugolódásra mindig könnyen hangolható nép támogatására, betolakodnak a sajtóba s ott fellépnek oly modorban és oly hangon, melyhez a nép kedélye és felfogása nem is nehezen idomítható: de az elvök nem egyéb, minthogy a sajtó közhatalmas megélhetési, kezesi forrásul lebecsülnék.

De egyik főhaja a sajtó elcsesnévészedésének szerintünk leginkább azon abnormalitás, hogy ama szentély, mely azelőtt csak a hivatottak számára volt nyitva és fentartva, mai napság iskolába járó, vagy onnan alig kikerült sorduló, pelyhes állú ifjak első irodalmi kísérleteinek teréről nyitvatott meg.

Ezek, kiknek még életisméletük sem, nem hogy politikai meggyőződésük, megcsontosodott, meggyökösödött nézetük, megállapodott elvök s megszilárdult jellemök lehetne, — kiknek moró nyegleségből, nyers, kiforratlan hajlamokból fogva s a rend, törvény és felsőbbtség iránti természeti engedetlenségi ösztönből mintegy vérükben van magukat a renddel, törvénnyel és törvényes hatalommal ellentétbe, kihívó állásba helyezni, s kik még öretlenek komoly dolgok komoly következményeinek belátására; — avagy amazok, kik gyűlölik a kormányt és törvényhozást, mert munkátlanúságukat, hanyagságuk vagy tudatlanságukat valamely nyugalmas hivatallal nem jutalmazta meg; vagy mert lármájuk még nem felemlítette meg a kormányt annyira — pedig számítottak rá — hogy az érdekében levőnek talált volna őket elhallgattatni, természetesen valami sine curával: vagy azért, homályban járó ismeretlen nagyságok, kik csak azért verik a nagy dobot, hogy a nagy közönség figyelmét magukra vonják, s egyszerre kiemelkedni hazafiakká avatározzanak; vagy végre meghasonlott lelkiületű, a hazafi bű miatt legmagasabb fokú psziszimizmusban szenvedő, vagy éppen ellenkezőleg gyógyíthatatlan fanatiz-

mus által vezettül neki fogott hazafiak azok: kik a lapokban azon cikkeket, melyek a kormány sárban hurezolását, meggyalázását, a törvény és törvényes intézkedések iránti tiszteletlenséget és engedetlenséget s a többség elleni lázítást tüztök ki feladatukul, többnyire írják.

Ezek, kik maguk jóformán mit sem veszhetnek, mert nincs veszteni valójuk, s csak nyerhetnek: ezimét az olvasó hazafiságuk, esetleg — mi még nagyobb tüke — a politikai martírságnak. Hogy azonban a haza mit vesz, — hogy elveszti a művelt külföld jó véleményét, hol ugynia a törvény iránti tisztelet minden, ha első polgári kötelességnek tekintetik: hogy kivéve sokakban s főleg a népben az alkotmány, a törvény, a törvényes kormány iránti hit, bizalom és kötelességérzet, — s hogy kiirtatik népünk kebeléből a tisztelet- és becsületadásnak oly szépen s nagy mérvben kifejtett anyaga — mindezt ők nem veszik számba.

És akadnak mégis sokan, sajnos igen sokan olyanok, kik az értelmi fejlettség emelkedettebb fokán állanak, akik mégis elég vakok, eléggé esőkönyös gondolkodásuk s hisznek a hazugság, rágalmazás és törvényes káromlás válogatott stílusú és tárgyú dogmáiban, hisznek bennük azért, mert — feketét látnak fehérre nyomtatva.

De legkülönösebb az, hogy ezen legújabb időszaki politikai hitvallás dogmáinak hirdetői és követői erősen igénylik maguknak, hogy csak kizárólag ők tartassanak jó hazafiaknak; mások, kik bátorzkodnak a rendet és törvényt tisztelni, kiket a politikában elvök vezérlelnek, nem pedig a szenvedélyesség, gyűlölet, irigység és érdek tisztátalan tulkapásai, kik a nemzet és haza ellen nem akarnak tiszteletlenséget elkövetni, midőn az ország törvényes kormányát nem gyalázzák és sárral nem dobálják, s kik végül a sajtóval nem azért foglalkoznak, hogy a hazugság, elferdítés és rágalmazás válogatott alakításában gyönyörködjenek, kik tehát mindezt kárhóztatúnak s velők egyet nem értenek: azok legalább is elköresesült hazafiak, hasnyákok, hazafurlok.

Ily követelők ezek a „jó hazafiak“. — Hanem, háttér kétségtelenül kiszámíthatatlanul nagy azon kár, melyet a nemzet egy részének romlatlan lelkiületében a mótelyes sajtó ama dogmái okoznak; egyben mégis megbosszulják magukat, novezetesen

abban, hogy nem marad el az ellenkező hatás sem, az t. i. hogy sokan, kik bár nem támogatói a kormánynak, kéazek inkább a kormány pártjára állani, azt ha kell védelmezni is, hogy sem az ellenzéki sajtó által mindinkább féktelenebbül üzött, kvalifikálhatlan, törvénytíró, kormány és becsületgyalázó, hazug és rágalmazó „sportpolitikát“ lázassan követni.

Csak egyet csodálunk, azt, hogy a kormány nem személyo védelmére, mert a higgadt gondolkodású közvélemény előtt arra nincs szüksége, hanem egyrészt a tisztességes közvélemény érdekében s másrészt maga a kormányhatalom és az alkotmányos törvények iránti bitor tiszteletlenség megtorlása végett, hatalmában álló törvényes eszközökkel s megfelelő eréllyel még eddig fol nem lépett, s hagyja szabadjára ama nem csak botrányos de most egyszerűsind veszélyes üzelmeket gyakorolni. Igazán nem értjük!

B. Gy.

Alispáni jelentés.

Tekintetes közigazgatási bizottság! A megye székházán tartóztaték helyreállításának a megyei közgyűlési határozata n. m. költségvetés, tekintettel a tervezet munkálataihoz előírtakról teljes költségekhez szükségesnek találta a közmunka és közlekedési miniszteriumot felkérni, hogy a székház nagytermének menyezete, és a a fölött lévő tetőzetnek újbol és behatolag leendő megvizsgálására egy műszaki közegyet rendeljen ki, s érdemleges elhatározást is a fentebb jelzett vizsgálat eredményétől függővé — meghagyja, hogy mintán a székház tetőzetén tervezett elhatározás, a nagyterem menyezelenek helyreállításával összefüggésben áll, — és a menyezeti helyreállítás munkálat fogantatása is egyelőre függőbe tartandó.

A folyó évi 36-ik számú közgyűlési határozat szerint a közmunkaerő összeírása szeptember havában lévén eszközöndő, hogy az ezekből készített előirányzat az októberi közigazgatási bizottság tanácskozásán tárgyalás alá vethetessék, minél fogva ugya járási szolgabírákat, mint a losoncai polgármestert elutasítottam, hogy a közmunkaerőt az eddigi elvek alapján községenként személyesen egy-egy felkérendő megyei bizottsági tag közreműködése mellett a lehető legpontosabban írják össze, s az ekként egybeállított összeírásokat e hó 20-ig személyes telebeség terbe alatt hivatalomban botorjassák.

Minthogy a községi j. hó évi költség-előirányzatok is a megye főszabályrendelete értelmében azie szeptember havában terjesztendők be, hogy azok egy a számvetés, mint a megyei kiküldött szakbizottság által kétféleképpen megvizsgálva az özi közgyűlés tanácskozásá alá terjesztel-hessenek, elutasítottam a szolgabírákat, hogy azoknak az 1871. évi XVIII. törvény cikk

112—121. 3-nak szigorú megtartása mellett elkészítésre felügyeljenek, s azokat a hó végeig hivatalomban beletessék.

A legmagasabb helyen elrendelt részletes megfigyelés folytán történt behívások, melyek azonban megyénk területén leginkább némely idegen szerek és műszaki csapathoz beosztott legénységet érdekeltek a legnagyobb pontossággal elkészítettek.

A múlt hó 30 és 31-ike közötti éjjelen dühöngött vihar és felhőszakadás — mely nem is említve Miskolc és Eger városában végtelen pusztításokat — hazánk nagy részén végig vonult, mely a legközelebbi hónapokunkban is hontmagyi Záhara községében oly mértékben dült, hogy vagy 15 házat elsöpörve 4 ember életét is áldozatul követelt, megyénk területét meglehetősen megkímélte, mennyiben addig még sem hivatalos, sem magán jelentés — egy két kisebb jelentőségű hídnak elszakadásán és a sárvízeknek kívül — haláleset nem jelzett.

A rétségi körorvosi állomásról Perényi Gábor sebész úr lemondván, szabályszerű pályázati hirdetés előbocsátása után megtartott választás alkalmával Dr. Köbgyi Mór orvos tudor, s a budapesti rókusórház-beli segédorvos választott meg körorvosát, ki is lakását a legközelebbi múlt napokban már Rétszagra tette át, hol egyszersmind az engedélyezett gyógyszerár is, a legközelebbi napokban fog megnyitni.

A közigazgatás körében a rendszeren folyó ügyeken kívül semmi egyéb ügyelemtörvény megjegyzésre méltó esemény nem fordult elő.

A személy és vagyon biztonsága a legközelebbi lefolyt hóban is általában kielégítőnek mondható.

A közigazgatási bizottság határozatairól vezetett nyilvántartási jegyzék szerint kiküldött bizottságoktól még 5 tárgyra, szolgabíráktól 4, tanfelügyelőtől 1, adófelügyelőtől 1 tárgyra névvel nem érkeztek még be a kívánt jelentések, ezeknek mielőbbi beérkezését megürgetni köteleseknek ismerendők.

Madách Károly,
alispán.

Adakozunk az árvizkárosultakra.

Alig pár hete annak, hogy lapunk első cikkében Imády Károly b. gyarmati cseperes úr felhívásával olvasóinkhoz fordul-

tunk a könyörületességüket és jó szívüket a boszniai harcra iránt kikértük a most újra fel kell emelnünk a kérelem szavát, mert országunk két virágzó városát Miskolcra és Egerre, nemkülönben minket igen közelről érdeklő szomszéd megyénket, Hont egyik községét, Záhara, a vízáradás szörnyű csapása sújtotta s a csapás folytán a helyeken borzasztó az inség, hogy lehetetlen szavunkat annak némi enyhítésére fel nem emelnünk.

Országunkat annyi csapás éri ez időben, hogy a szerencsétlenek fájdalmának és nyomorának enyhítésére országos részvételre van szükség. És a magyar nép szívesen telte ezt mindenkor. Az adakozások országosra megindultak. Mi se maradjunk hátra. Losoncra is megindult a mozgalom. B. Gyarmaton mint halljuk — Völgyi György úr derék színtársulata több műkedvelő fel-léptével a károsultak javára legközelebb tart egy előadást. A közönség pártolni fogja az előadást is mint a boszniai sebesültek javára adott meleg pártolásban részcsél.

Az adományok gyűjtésére több városi nemcsak helyi közönséget szólítottunk fel, — s felhívásunk nem maradt sikertelen.

Mi örömmel fogjuk jelezni azok név-sorát, kik az emberbaráti szeretet gyakorla-tától nem vonják el magukat.

Adakozunk az árvizkárosultak javára!

Eredeti levél Szerajéből *)

(Augustus 19.)

A szerajevói várból írom e sorokat. Amint a borjú, lámpám a tűz, mely előtt három elfoglalt török birka tiszteltetésre ég, irószékem egy elcselt török, ki minden ellenkezés nélkül engedte át használatra. Ezzel írom azt, hogy az occupatio megkapta amaga vérkeresztjét, dandárunk a Vascár mellett 5-én, Jajcza mellett pedig 7-én találkozott a basibosnyakkal, mindkét helyen egy kis csatapátló lett, az elsőn 14, a másik helyen pedig 120—150 sebesültök, 30 halottjuk volt a Kubuknak, kik e napon elől voltak, nekünk nem jutott belőle csak 18 órai gyaloglás, segítségükre sietvén a mieinknek. Tegnapelőtt be-keveredünk mi is egy kicsinyt az ellenség

*) Bár későn érkezett, de eredeti voltánál fogva érdekes levél Szerk.

hajába 6 mérföldre Szerajevó előtt, hol az ellenség táborát elött a mi a semmi rosszat nem gyanító törökökre három oldalról támadván, kemény puská s ágyutűzzel elkergettük minden pozitíóikból, s azok vad futásban menekültek be Szerajevóba. Mi utánnok mentünk s ma (19-én) értünk Szerajevóba, nagy áldozatok árán. Meleg nap volt a mai s örökké emlékezetes előttem. A városban 16 ezerrel ellenség volt. Kora reggel óta az ágyú, sámláljunk, mely minden nyugtalanítás nélkül tért át a város elő, szorultunk azon parancsot nyerte, hogy a városban menjünk keresztül és a tulós oldalon lévő váracstól foglaljuk el. Eleinte minden jól ment. A város külső utcáiban minden csendes és nyugodt volt; szászadunk elől ment! Beérvén a város szűkebb utcáiba, egy házról ránk lőttek, — a lövés egy képlári jobb karján érte, s az törött karral rogyott össze. Ezen lövés volt a jel az általános támadásra. Ezentúl minden ablak megtelt törökkel, kik kegyetlen puskatűzzel üdvösöltek fedett állásaikból. Így vonultunk két óra hosszat a számtalan sok utcán keresztül a várocs alá, melyet kemény de rövid ellenállás után 11 óra tájban elfoglaltunk. Szászadunk nagy veszteséget szenvedett. Szászadunk 4 halottat és 23 sebesültet számolt, kik közül még egy néhány bizonyára meghal.

Hogy mikép történt az, hogy a golyó-sapordására mindnyájunkat nem maradtunk az csak az isten csodája. Jelen pillanatban már az egész város a miénk. A törökök minden oldalról megtámadva, kimenekültek a városból s most már csak egyes puskalövések hallatszanak a mi katonáink részéről, kik a felkelő bosnyákokat lövöldözik minden oldalról föbe. Nagy a düh a mieink részéről, de nem csoda, mert a katonák állatá fajul ha vért lát.

Aggodalommal gondolok rátok stb.

L. Gy. Önkéntes.

Szeberényi G. superintendens egyházlátogatása alsó Nógrádban.

(Vége)

A szirákai határon már imposznsá kezdett a menet kifejlődni; ott várta ugyanis a szirákai egyház küldöttsége magas vendégét, s rövid üdvözlés után a szirákai bandérium csatlakozva a dungelegi bandé-

riumbor s ezeket követve b. Podmaniczky László diafogata, melyen a püspök ült és loaszó kocsiar — a menet mozdárdörge és harangzúgás alatt, valóban festői látványt nyújtott.

A városközépén, az iskolaépületnél, egy szép, zöld galyakból épült és zászlókkal díszített diadalkapu volt felállítva s a beláthatlan népezsátság, képezo s tágas utcán két sorfalat, ünnepleesen emelte a jelenetet. Itt megállott a menet s egy fehérbetöltözött hajadon, majd egy kiadótóvodai leányka szép csengő hangon elmondott szöszöntéssel üdvözlötte főpásztorunkat, átadva neki csinosan fűzött koszorút. Erre valósgos koszorú s virágcsokor sápor lepte el a püspököt, kíséretét és hintáját, jeleni annak, hogy az, a ki az úr nevében jön, annyon kedvesen látott vendég.

A paplakon a presbitérium, élén a lelkészrel és felügyelővel fogadta az érkezőt — Vlád Miksa lelkész által tolmácsolva érzelmeit.

Kölcsonde bemutatások s rövid pihe-nés után olvasatott a j. könyv. Minthogy benne evang. egyházunkat érdeklő adat van a múltból, szerettem volna itt hosszabban időzni, ha egyrészt tulhalmoz teendőim, másrészt a sajtó hasábjai azt engednék. Tehát közlöm rövid kivonatban csupán a nevezetesebb mozzanatokat.

Mindenekelőtt a j. könyv következ szavait idézem: Az anyagyűlésezt a legregiebbek közé tartozik. Mint közmeg emléttik Budai Ferencz által, Magyarország polgári históriájára vonatkozó lexiconjában III. db. 318 lapon: „Szentgyörgyi Székely Tamás perjel (V. László és Mátyás királyok idejében) a Jeruzsálemi Ss. János római rendének jóváhagyásával ajándékozott Mehorai Jánosnak Nógrádvármegyében Szirág nevű falut 1463-ig cseztendőben, melyet esideig az említett vitési rend birt vala.” — Hagyomány szerint a Johanniták itt a jelenlegi templom helyén kolostortal bírtak s midőn a reformatio utáni időkben Luther követői itt is meggyapordtak, a kolostrom helyén imaházat építettek, mely midőn le-rombolatott s helyén a mostani templom-építéshez fogtak, ásatások közben egy aszbor maradvány, emberi főt ábrázolva, találtatott, mely a hajdani zárdából származhatott, a jelenlegi templom megalapálása építetett be s mai napig is látható.

TÁRCZA

As utolsó bosnyák király.

A 16. század elején borzasztó polgárháború tört ki Boszniában. Tomasevics Tamás bosnyák király a római kuria rábeszélésére katolikussá lett, és megengedte, hogy hittérítők özönlőjék el az országot. De Tomasevics még tovább ment, most az ő hitűket tűzzel-vassal kezdő pusztítani. Hatatmas fölkelés támadt erre élen Tomasevics saját fia István állott. Patakokban folyt a vér, fegyvercsörtetés és harci raj töltö be a csendes hegyeket és völgyeket és István győzött, győzött mindentit és Maglaj és Zepce közt megölté saját öreg apját és ökre tette a saját. A fanatikus István véres kezét égve emelve megesküdött, hogy a győzelem helyén kolostort épít, melynek első követé azon nő révél állatja, kívül először találkozik. Mert a milávoznál azon halált volt általános elfogadva, hogy csak azon bűnös lehet elhalálos, melynek első köve ember vérdől van áztatva. És Tomasevics István megtartotta, mire megesküdött. A fekete szemű Anizia menyasszonya volt, kívül először találkozt. István ki-vül Anizát szerette legjobban s földű. A házálók Anizia neve volt és a pár nem maradt ki egy imádságból sem. És István megtartotta a fogadást. Saját kezével vágta le Anizia szép fejét. A szép szeme oly merőven néztek rá, a bíbor vörö s ajkak elhalványultak, de nem cseszörödtek csokra. Istvánnak nem volt nyugta, míg a kolostor fel nem épült. Mikor készen volt, a király egy kis szűk foglalt el. Oly szűk volt a hely, hogy kívülről adtak be neki kenyeret és vizet. Egyebet nem evett és emberekkel nem beszélt. Anizia meggyilkolásért büntetése egy magát; borzasztó büntetés, mely egész életet át tart. Nyomorultan és élve eltemetve akart élni haláláig és könyveivel ártatni azon falakat, melyek a drága Anizia vérdét lított. Tomasevics István volt az utolsó bosnyák király és a történelem nem tudja,

mily véget éri. Anyja behívta a törököket, hogy boszulják meg Tomasevics Tamás halálát és a törökök többé ki sem mentek. Csak a népmondából tudjuk, mint halt meg az utolsó bosnyák király, és a népdalból, mely a nép Aniziáról szól... P. lph.

Nyelvtudomány és mythologia.

A nyelvtudomány csak az összehasonlító eljárás által érhető el azon természetesen hivatását, hogy az emberi meirőlődséérténét Jakó lapjainak sajátos fényével eleven színt adjon, és nemünk fejlődését a legregiebb időkben, különösen azon korban, melyből írott hagyomány épen nem maradt hátra, elemző bárálatával felderítse. A társadalmi tudományok között a statisztika, a természet-tudományok között az erdműtan és a szaktan bir azon módszerrel, melyet a nyelvnek követni kell. Mert a milyen elágazók egymástól az emberi gondolatok, oly hasonlók a nyelvek, melyekkel azokat kifejezzük és bármint té-jenek is el látzólag egymástól a szavak, a nyelvalakok, ép oly bizonyossággal lehet őket közös eredetűkre, tőjűkre és nyelvcsaládjukra visszavezetni. Az összehasonlító nyelvtudomány tudományos megalapításában egyelő érdeme van az angol, eredetileg német származású Müller Miksa-nak, mint a hogy ennek segítségével a mythológiát ugyanó legalapossáiban magyarázza. Bizonyos idegenkedéssel viseltetünk nagy részben még most is a nyelvtudomány iránt, tapasztalván különösen hazánkban oly visszafeléket ezen a téren, melyek a bizalmatlanságot részben igazolják. Így pl. voltak, a kik álhasznátságból nemzeti nyelvünket tudatlanság folytán a nyelvek csanyjának tisztelték fel, mely szerint aztán a német Messer első származott a magyar meteszerből, a német West (nyugat) vesztből, mert a nap nyugaton fényét vesztí stb. stb. Helytelenebb ez annál, mintha minden foglalomra a saját nyelvől keressünk megfelelő szót, a mi nemcsak kompromittálhatja a nyelv

szellemét, hanem gyakran komikussá válik, mint a némeleknél, a hol Nase (orr) helyett Gesicht-erkert (arczerkely) javasoltak. Azt hitték, a ki a nyelvet művelt emberhez illően kezelni bírja, az már magában véve született nyelvész. Pedig ha tekintjük a farsadást, melyet nyelvtudósaink jelenleg nyelvünk ismeretére és tudományos alapvetésére fordítanak, nem lehet-e gyakran mostohán nevelt tudományág értéke iránt érdemleges kételyünk. Voltak, a kik a nyelvet mint a vallást, isteni kinyilatkoztatásnak hirdették, de ezeknek következtetését, mely szerint tehát minden nyelv a biblia eredeti nyelvéből ágazott volna el, mint merő helytelen állítást figyelmen kívül hagyva, maga a feltétele elégé érthető, ha a nyelvet az emberi szellem formaszertű működésével hozzuk kapcsolatba. Mi sem áll közelebb, mint a gondolatokat azon kincsek közé számítani, melyeket Prometheus az istenekből hozott és egész szellemvilágunk oly szorosan egybefűg nyelvünkkel, hogy őket egymástól elválasztani alig lehetőséges. A tudomány nem foglalkozhatik azon kérdéssel, létezett-e nyelv még mielőtt az emberek gondolkozni tudtak, vagy akár megfordítva, de annyi bizonyos, hogy a nyelv nagy szerepet játszik az emberiség szellemi fejlődésében. Ezen a kő életben is mily nagy a szavak hatása, azt tapasztaljuk; némelyeknél egy szó telér egy erkölcseszemével, némelyeknél egy egész világűlélettel. Gőtse is mondja: a bol a gondolat hiányzik, ott gyakran egy szó, mely eszünkbe jut, kisegít bennünket. A szónak azonban sehol oly nagy hatása nem észleljük, mint a népek őskori hitregében. Tapasztalták ugyanis, hogy a legkülönbözőbb népek hitregésében oly hasonló alakok, elbeszélések és regék foglaltatnak, melyeknek közös származása minden kétséget kizár. Kutatni kezdtek tehát és egy találták, hogy ezen regék körül sok önmagát megmagyarázza, ha a szavak értelmét vesszük alapul. Pl. Phoebus (a fénylő) Déleoban született (fényes szigetén) fia Látónak (sötétégnek) megöli Niobe gyermekeit (a felhőket felszá-

ritja a nap). Van a görög mythológiában sok olyan szó, melynek a görög nyelvben nincs értelme, de már a szanszkrit magyarázza. Ezen szó tehát okvetlenül még azon időből tartatik fenn, midőn a rokon nyelvű népek együtt látkak, csakhogy elfelejtvén a szók értelmét, ennek megfelelő regéket költöttek hozzá, nagyrészt eltorzítva. Az emberek, midőn még minden új volt előttük a természetben, úgy fejezték ki, a mit láttak és hallottak, mint őt azt saját életmódjukhoz viszonyítva elképzelték. Mi azt mondjuk a nap lenyugazik, őt azt mondták: aszid, kedves fényével eljött az esthajnal Ápolni fát, vagy férjet halála óráján. Ha sötét felhők függtek az égen, a nékfi hogy az eső megereit volna, aszörnyetegnak mondták, mely fogva tartja a vizet; ha végre esni kezdett, azt beszélték, hogy a nap legyőzte ellenségét és életforrást fakasztott a szomsz földnek. Addig, míg az emberek egy helyben maradtak, szavakat félre nem lehetett érteni, de a mikor idők multával szétszóródtak és a nap, felhő vagy egyéb dolgok uevelt tovább is használták, ámbár jelentésüket egészen elfelejtették, lassankint az eredetileg egyszerű szavak személyes istenekké és bizonyos kifejezőmódok oly regékké váltak, melyek az emberek hitében fenmaradtak. Azt mondták: Phoebus szereti Daphnét, mikor elfelejtették, hogy ez csak annyit tesz: a nap szereli a hajnal. A helyett, hogy a hold jön a naphoz halála óráján, azt beszélték: Selene djött nézni Endymiont, vagy hogy Antigone Ápolia Oedipust halálos órájában. Müller Miksa az összehasonlító nyelvtudomány kulcshál fel-tárta a mythologia majdnem minden titkait és kimutatta, hogy ezek a mondások első alakjukban csodaszópok és természetesen a nyelvtudománynak köszönhetjük egyedül, hogy a szép és magaslatos kultúrát, mely azokban rejlik, helyesen megérthetjük.

A nyauagyháza még a 16. században alakult és az időben a most virágzó dombolgi és béri nyauagyházak is hozzá tartoztak. Az első visitatio itt már 1657-ben tartott. A mostani, nagyobbított templom alapkövét 1782-ben Róth Tamásné szül. Vattay Borbála tette le s ennek holta után 1788-ban Gr. Teleky szül. Róth Johanna felépítette.

Nevezetesen a szirákai egyház arról is, hogy itt írta Gr. Teleky — Róth Johanna 1812-ik évi júl. 22-én, a magyar ev. egyházra oly áldást hozó végrendeletét, melyben az ág. hitv. ev. iskolák növendékeinek ösztöndíjazására 100.000, azaz százszor forintot hagyományozott.

Ezen egyháznak összesen 22 lelkésze, 20 tanítója és 18 felügyelője volt. Jelenlegi lelkésze Vládár Miksa, felügyelője Gr. Degenfeld Lajos.

As egyház, annak jeles lelkésze alatt mintegy halottaitól támadott fel, pedig jelentékeny csapás érte azaz, hogy Degenfeld elszakadt tőle. 1866-tól 1877-ig majdnem 8000 forint áldozott egyházépítési rendbehozatalára. Van két tanterem, a korsírvonalán álló iskolája.

A legközelebbi jöttörök a az egyház valódi patronusai, úgy iskolára, mint egyházra nézve Boró Pál, Gr. Degenfeld Lajos és Dessewffy Ottó.

Sajnos, hogy a fentebb említett okok miatt, tovább nem fűzhetem ezen fontos történeti és statisztikai adatokat.

Következő napon, azaz vasárnap, f. é. aug. 18-án a templomban, fényes halgató-ság jelenlétében tartott meg az istentisztelet. A helybeli lelkész kitűnő szónoklattal tartott beszédet után, az oltártól beszélt a püspök; beszélt a mi evang. hitünkről, valószínű ható érvekkel, a szív becsü melegeivel. Imént hallott szónoklata után utoljára és utoljára jöttünk azon meggyőződésre, hogy a azon szónokok között tartozik, a kik az ág. hitv. ev. melegeivel mesterszerűleg tudják egyesíteni, az evangélium alapjait.

Istentisztelet után megtekintette a főpásztor a Kisdobó intézetet, hol őt annak pártfogó elnöke Gr. Degenfeld Lajosné szül. Dessewffy Ilona örökös méltósága nyájassan fogadta; majd az iskolai helyiségeket. Ezek után társas ebéd következett, melyen oly jól vette ki magát, látni a püspököt az elnöki széken, jobbról és balról körülvevő Veres Pál és Dessewffy Ottó vőlegényeivel, a mi kedves magyar evang. egyházunk ezen két hatalmas támaszlopával. És most már szívről Bérre kellene utaznunk, megállapított programunk szerint; ám de még nem lehet, még el kell mondanom szirákai otthunk egy kedves pillanatát. Szombaton vacsorához a püspök, kísérőivel együtt a Degenfeld család gróf kastélyába volt hivatalossá mily réstelen! épen gróf Degenfeld Lajosné, szül. Dessewffy Ilona háziaszony nevenapján. Elképzelhető, mily zápora ültetett lelkeseiből lelkeseiből pohárköszöntőnek, melyeknek oroszánnyázt maga a püspök ragadta kezébe, megható zomban éltette a grófné háziaszonyt. Vacsora után a szirákai polgártársak, nevezetesen az iparügyesület felkérésével tisztelt, előbb a püspöknek mondva „isten hozott” — at aztán a háziaszonyt éltető neve napja alkalmából.

Igy kedves emlékekkel gazdagodva a püspöki menet Szirákra Bérre indult; bátrra érve, a béri bandérium csatlakozott a szirákhoz, s valóban megragadó látványt nyújtott. Nekem úgy látszott, hogy a félórát tértében, midőn a két első lovás Bérhez ért, akkor bontakozhatott ki az utolsó kocsi Szirákra, mert az út valószínűsége népe és kocsitengerben szelt.

Béren a paplak udvarán Szilajka Mihály lelkész az összesereglett nép gyönyörű éneklete után, az egyház nevében fogadta a főpásztort. Valahány ház, annyi szokás. Én már harmadszor voltam egyházi látogatásban jegyzőnek beosztva, de rám megérkezéskor oly benyomást egy egyház sem tett, mint az, azaz a szép énekek, melyet a költői ihlettségű lelkész vezetett.

Csekély pihenés után, mert püspökünk nem merett sokat pihenni, olvasatott a j. könyv. Ennek nevezetesen adatai ezek:

A szirákai auyától 1702-ik évben elvált a önállóvá lett. A templom régi kőépület, mely szakértők becslése szerint a 18. században vártomplornak épülhetett. Leánygyűlökezetel Bokor, Szentivány és Kutasó, valamint Told és Ecség, mind régi eredetű egyházak. Összes lélekszáma 1010.

As egyház kitűnő pártfogója Plachy Tamás felügyelő és fia Gyula.

Szilajka Mihály lelkész, valószínűsége szerint. Tud magyarul, tótul, németül, latinul, franciául beszélni; érti a görög, olasz, angol és héber nyelvet; érti az olajfestést, tud szorgosítani és orgonálni s mily fatum! ezen kitűnő organista azon szerencsétlen helyzetben van, hogy, mint a visitationális istentiszteleten is szembetűnőleg felülült, épen neki van a világ legrosszabb organistája.

As egyház rövid időközökben lényeges áldozatokat hozott, nevezetesen 1863-ban volt egy hatodfél mázsa barangot, alapított egyházi kölcsönmagtárt, javította iskoláépületét, épített egy egészen új paplakot.

A főpásztorunk, tapintatos eljárásával sikerült itt a papikivány némely kérdésen pontjait a felek teljes megnyugvására, elintézni.

Irodalom.

Előzetes felhívást birtok Városi Mihály lippai polgármesteri tanár „Hunyadi költemények” című művére.

E munka mintegy 40—50 kónak azon verseit tartalmazza, melyekben Hunyadi János, Hunyadi László és Hunyadi Mátyás király magasztaltatik. — Ára egy forint, mely f. évi november hó 10-ig előre küldendő; bolti ára 1 frt 50 kr. leendő — Ötve egy tisztelet-póldányt szolgál a szerző. A tiszta jövedelem a Lippán feláldozandó kisdobóvára javára adatik. A máj november végén jelenik meg.

Hírek.

Jutalomjáték. Kedden, f. hó 17-én lezár Reiner Antóniu k. a jutalomjátéka, mely alkalommal „Szép Heléna” Offenbach e legkedveltebb operettje került színre. Nem kétkedünk rajta, hogy a műértő közönség, melynek a k. a. gyönyörű éneke sok dívet szerzett, nistai fog ez alkalommal elismerését tömeges megjelenésével kifejezni.

Öngyilkosság. Szakalban Grantner István 16-éves fiatal ember, az ottani postafőnök fia a hó 8-án az éven lőtte magát. Vasárnap d. n. temették el. Tettének indoka nem tudhatjuk.

Plachy József fülékjárás szolgabíró a b. gyarmati törvényszéki elnökség azon rendeletét, hogy a kisebb polgári peres ügyek intézésére nézve a törvény napokat alapítsa meg, (a február 4-én kelt miniszteri rendelettel fogva), vizsgálatot tart, azon indokból, mivel a szolgabírákkal közvetlenül csak a törvényhatóság rendelkezik.

A B-Gyarmaton állomásozó honvéd tüzérség f. hó 18-án zártkörű táncmulatságot rendez a megyeház kiállításában. Előre is jelezhetjük, hogy jól fog sikerülni részint azért, mert a fiatalok már rég nem táncolt, részint azért, mert a tiszta urak nem mulasztanak semmit el, mi ily zártkörű mulatság tapintatos rendezéséhez tartozik. Belépti díj nincs jelölve a meghívókon.

Postai bérmentességben részesülnek a mozgósított hadsereg részére küldött tépés, sebháló, fehérnemű s egyéb küldemények. A boszniai megszállt seregnek szolgálatot tevő hadfiak szintén portómentességet élveznek.

A b. gyarmati kamara ügyelmi választmány f. hó 10-én tárgyalta Mescha András vádját. Kabina Ferenc körnőzi ügyvéd, s a „Peron” című pártalv irányuló lap szerkesztője ellen. Vádító ügyész Balázs József. A vád abban összeponosult, hogy Kabina Ferenc Mescha András által reá bízott perben, noha 50 flayi előleggel látatott el 1875 szept. 3-ától mit sem tett, sőt fél többzöri sürgetésre és felmondásra a periratokat vissza nem adta. A védbeeséket Kabina Ferenc szép dialotikával mondta el, a főleg arra támaszkodott, hogy a fél információja nem volt teljes, s olyan melynek alapján a Kocsevics András elleni 1200 flori port meg nem indíthatta. Az ügyes védbeeséde elmondása után a fegyelm választmány (Elnök: Köry Tivadar, titkár: Farkas Ferenc, tagok: Keményfi József, Harnos Gábor, Laszly István) negyed órai tanácskozás mulva Kabina Ferencet 100 fr. bírságban és az okozott költségekben marasztalta. Vádított fellebbezését bejelentette.

Alfő Pribelen f. hó 11-én az eszt. rosségi conferentia a azt megelőzőleg papi gyónás tartatott. Az egész közönség ez alkalommal Dunapi ruhát öltött magára, s a lakosok a megérkező papokat, kiknek száma 20-ra szaporodott, színpompával fogadták. Az isteni tiszteletet Kolbenbayer Sámuel kiscsalomjai és Szabó Gyula k. palojtai lelkészek végezték az ódon templomban, melyben már 800 esztendője hirdetik az isten igéje, s előbből a huszárkák birtokában volt. A conferentia az iskola helyiségében tartatott Lőrincsek Ferenc eszperes elnöklése alatt több egyházi s a honti eszpereseket érdeklő kérdések tárgyában, melyet a honti lelkészeket jellemző szép egyetértéssel és collegialitással intéztettek el. Egy szűke körülményt kell azonban regisztrálnunk s az az, hogy a tanácskozás a honti eszperesekben még most is túltúl folyik sőt a jegyzőkönyvek is túltúl vezetettek. (Mennyivel előbbre van e tekintetben Nőgrád?) A hazafias lelkészek törekvése azonban máris odairányul, hogy e bajon mihamarabb segítve legyen. (A conferentian csupán Hendl Vilmos szemeszi dímet pap beszélt magyarul.) Ezután fényes ebédet adott Stár Károly odaváló lelkész úr a jelen voltaknak, kik közül megemlítjük Dacsó Pál korponai képviselőt és Laszkáry Miklóst.

Borierjesztő eszerepek. Barza Nándor b. gyarmati kályha és fazekas mesternél sajtáságos borierjesztő eszerepek kaphatók 30-40 kr-ért, melyek a bor fűtőmérsékét nyelkik, — s a pinczébe való hozzáférést a borforrás vezérlése időtartama alatt teljesen biztosítják. — A kik használták ezen eszerepeket, azok dicsegettel emlékeznek meg róla s nem tudják eléggé ajánlani a borgazdáknak. —

Halálozás. Balázs Géza hontmegyei árvaszéki elnököt és nejét Bolgár Ilonát családi stílyos csapás érte Nagy-Csalomán, elvonatván váratlanul egyetlen kedves kinegy éves leányukat Ilonkát rögötni halál által.

A boszniai sebesültek javára adott f. b. 11-ik színelőadás bruttó jövedelme: 126 frt 35 kr. kiadás 50 frt 40 kr. A tiszta jövedelem fele, mely a sebesültek javára esik: 37 frt 97 és fél kr. Felajánlottak Dessewffy Elek 1 fl. Pantalicz Dóma 58 kr. N. N. és M. M. 1 frt 20 kr; mely a fentebbi összeggel kitész 40 frt 75 és fél kr. Ez összeg rendelkezése helyére küldetett.

Színházi szemle. Szombaton a hó 7-én Reiner A. k. a 3-ik vendégjátékául színpadra került Hopp kedves zenéjű operettje a „Faust” című tragoedia és opera parodiája. Reiner A. k. a igen kedves Margaretha volt. Elragadóan dalolt, az ékezes jelenet és fogház áráit oly bájosan adá elő, hangja úgy csillogott, hogy méltán megérdemelte a nagy számú közönség tapsát. Mi ez operettben azt tapasztaltuk, hogy a k. a. egyik főáldama, hogy csakis az ének művészi kivételével, nem pedig a sikamlós — operettben gyakori — helyek

kiszéledéssel, iparkodik hatni, ép ezért teljes mérvben sikerül is neki. Méltó társa volt ez estén Prielle, ki mindinkább megnyerte a közönség már egy is birt csatlakoztatását szép énekeiről. Arányi Mefolást szép humorral ügyes alakításával adta, és meggyőzött bennünket arról, hogy ép oly jó bulfo énekes mint comicus. Mátyás Siebel elajította, mi ezen ügyes epizod minőségűtől többet vártunk volna. A karok kioldók voltak mint általában az egész előadás. Közönség szép számmal. Vasárnap, 8-án Tóth Ede „Falu Rosza” című kedves nép színműve adatott. Sajnáljuk hogy az előadást kevesen nézték meg, mert valóban kedvesebb Finom Rózsát (Reiser A. k. a és jobb Gündör Sándort (Prielle) még színpadunkon nem láttunk. Reiser k. a. gyújtó dalai, Prielle művészi játéka a drámai jelenetekben valóban kitűnőre enelték az előadást. Ságbi Gencorbas nem elégitett ki bennünket, mert kevés volt benne a hogy úgy mondjuk parazzi „esepit” Prielléné (Boriska) mint mindig ma is találott. Horvay igen kedves Lajos volt. Korcsics és Arányi (Csene és Adus) ügyes genero alakok voltak. Kedden a kijelölt „Choufleuri” és „Köztyűk” közönség hiánya miatt elm. radt. Szerdán f. hó 17-én „A Boszniában sebesült harcosok javára” Sztranyavszky, Hanzsély, Kasinczy, Balla, Hajós és Mezey urak felléptével Reiser A. k. a közreműködésével adatott: „A kintor-nás család” valóban a működrelő urak jobban aligha választhattak volna, mert itt mindenkinek egyenlőségben mért szerep jutott, és a szerepeket szépen és ügyesen elölték be. Különösen tekintetbe véve az idő rövidségét, mely alatt az „igé testté lőn”. Sztranyavszky ur pompás „polya fiakus” volt. Balla ur igen eredeti alfldi kiejtésű „Porgó”, Hanzsély ur széphangú „Laci” és Kasinczy ur rokonszenves, komoly „Károly” volt. A közönség virággal és tapssal jutalmazta a szép és nemese cséll iránt oly buzgó arakat. Főadásguk magis termé gyűmölését, a mennyiben az előadás 40 frt 75 krt eredményezett a sebesülteknek. Fogadják érte köszönetünket. El nem mulasztatjuk e helyen felemlíteni, hogy Reiser A. k. a az előadás díj nélkül, csakis a jótékony cséll iránti tekintetből volt szíves közreműködni, mért is fogadjuk a bizaszonny közönségünket. Mint utólagosan értesültünk, derék fiatalagunk az előadást követett színebbkörü ki-mulatságon elhatározták, hogy a miskolci és sáborlak javára is rendeznek előadást, melyben hitgyek is részt veendnek. Ohajtjuk szívóbb, hogy sikerüljön. A esztendőki előadásról a jövő számban. Referens.

Piaczi árak B-Gyarmaton.

1878. évi szeptemberhó 9-én.

Egy mátervás:	
Tisztabuza	7 frt 60 kr. — 7 frt 60 kr.
Rosa	5 frt 10 kr. — 5 frt 20 kr.
Árpa	6 frt 60 kr. — 6 frt 80 kr.
Zab	4 frt 80 kr. — 5 frt — kr.
Kukoricza	6 frt — kr. — frt — kr.

Jegyzette: Sztokas János.

Nyílttár.

Minden külön jelentés helyett ajánlják magukat
BRÁK RÓZA
Gyűjtő
BLUMENTHAL LIPÓT
Készítő,
mint jegyzőket.

Feladta: Horváth Danó.

HIRDETÉSEK.

Alulírott a nagyérdemű közönség különös figyel-
mébe ajánlja

a legjobb minőségű amerikai varrógép-raktárát

gyári árak mellett. Továbbá van szerencséje a n. é. közönség-
nek tudomására hozni, hogy üzletét a mostani időnynek megfelelőleg a
legújabb divatú kelmékkel, u. m. téli kendőkkel,
barchettokkal, vatmulokkal, ugyezinte vászonneműek:
rumburgi váazon, sifon; selyem szalagok minden
szinben; pottendorfi kötő pamut, s mindennemű rövidáru czikke-
kel elláttam, melyek gyári áron adatnak el. A t. közönség figyelmébe
ajánlja magát

BÖHM J.

B. Gyarmaton, Gazdik Lajos ur vaskereskedése mellett.

Hirdetmény.

Mellyel közzétételik, hogy a főtisztel-
endő rozányói káptalan tulajdonát képező
ipolyasági szálloda, s az abban gyakorolható
bormérési jog jövő évi október 18-ától számí-
tandó öt év tartamára az alulírottak f. évi
szeptember 30-áig benyújtandó zárt aján-
latok útján haszonbérbe adatni fog.

A kaszinóhelyiség nem tárgya a bér-
leménynek.

A házber- és jóvedelemadó, valamint a
tűzkár elleni biztosítást a haszonbérbe tar-
tosik viselni.

Ipolyaságon augusztus 25-én 1878.

Hederváry Antal,
ügyvéd.

Nagylamon (Nógrádmegye) 100 hold
makkos erdő haszonbérbe adatik,
bővebb felvilágosítás nyerhető *Himter Ede* tulajdonosnál
Nagylamon, u. p. Kékkő.

KÖLCSÖNT

szójegyek, állampapírok, rézérvények, kőtelezvények és másnemű
értékpapírra ad 8%-ra

GRÜNVALD MÓR

bank- és váltó-üzlet

Budapesten Váci utca 9. szám alatt.

Ügyes helybeli és vidéki ügyadók kedvező feltételek alatt elfogadhatnak.

MOKRY-féle buza mint kitűnő vetőmag.

Alulírottaknál kiválóan jól kezelt Mokry-féle teljesen
uszógmentes őszi buza kisebb nagyobb mennyiségben kapható.
— Métermérsája Szécsényben 10 frt.

A Mokry-féle buza alulírottaknál sorv. tövel vettettetett 1200
□ öles holdba 73 itcze, — holdanként szalmában 18 és fél
csomót, azemben csomónként átlag egy pozsonyi mérőt eredmé-
nyezett. — A kit ily eredmény kielégít, Mokry buzát fog vetni.

Megrendeléseket a pénz beküldése mellett f. évi szep-
tember 15-ig elfogad Szécsényben (Nógrádmegye)

Ruszkó Antal,
birtokbérlo.

FÉNYKÉPÉSZETI JELENTÉS.

Alulírt ajánlja magát a fényképészeti szakba vágó
mindennemű munkák u. m. arc képek legkisebb alaktól élet-
nagyságig, olaj, aquarell festményekről, réz, aczél könyo-
matról és másolatokról átvitelre; szintugy holtak, síremlé-
kek, épületek és tájképek felvételére a legjutányosabb áron.

Amerikai, chromo fényképek és porcelánra vagy
bármennemű porcelán tárgyra beégetett fényképek is ké-
szíttetnek. — Kivánatra vidékre is kirándul, ha
legalább 12 fölvetel biztosítottatik

A fölvételek a rom. kath. iskola kertjében — tekintet nélkül az
időjárásra — naponként délelőtti 9 órától délutáni 5 óráig eszközölhetnek.

Szkladányi Károly.

Dr. HANDLER MÓR,

orvos- és sebész tudor, szülész és szemész gyógyít gyökeresen, fényes és tartós siker biztosítással
mellett mindennemű

TITKOS BETEGSÉGEKET

- 1) az önfertőzésnek minden következményeit, ugymint: magömléseket, az ingerlékeny gyenge-
séget, az ondófolyást, különösen a **TEHETETLENSÉGET** (elgyengült férfierőt);
- 2) húgycsőfolyásokat (még oly időtöket is), a nemzótörések bajakóros seklényeit és másodrendű bajakórt minden alakjában és elcsúszásában.
- 3) húgycsőszűkítések,
- 4) friss és idült nyákfolyásokat, nőknél az ugynevezett fehér folyást és az onnan eredő magtalanságot,
- 5) **BŐRKIÜTÉSEKET**,
- 6) a húgyhólyag betegségeit és vizeelési nehézségeket.

Rendel naponként: délelőtti 10 órától 1-ig, délután 3 órától 5-ig és este 7 órától 8-ig.

Lakik: BUDAPESTEN, Balváros, Kigyo-utca 2. sz. a Kigyo- és Városház-utca sarkán (Rottenbiller-féle ház) I. emelet, bemenet a lépcsőn.

Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik és a gyógyszernek megküldhetnek.